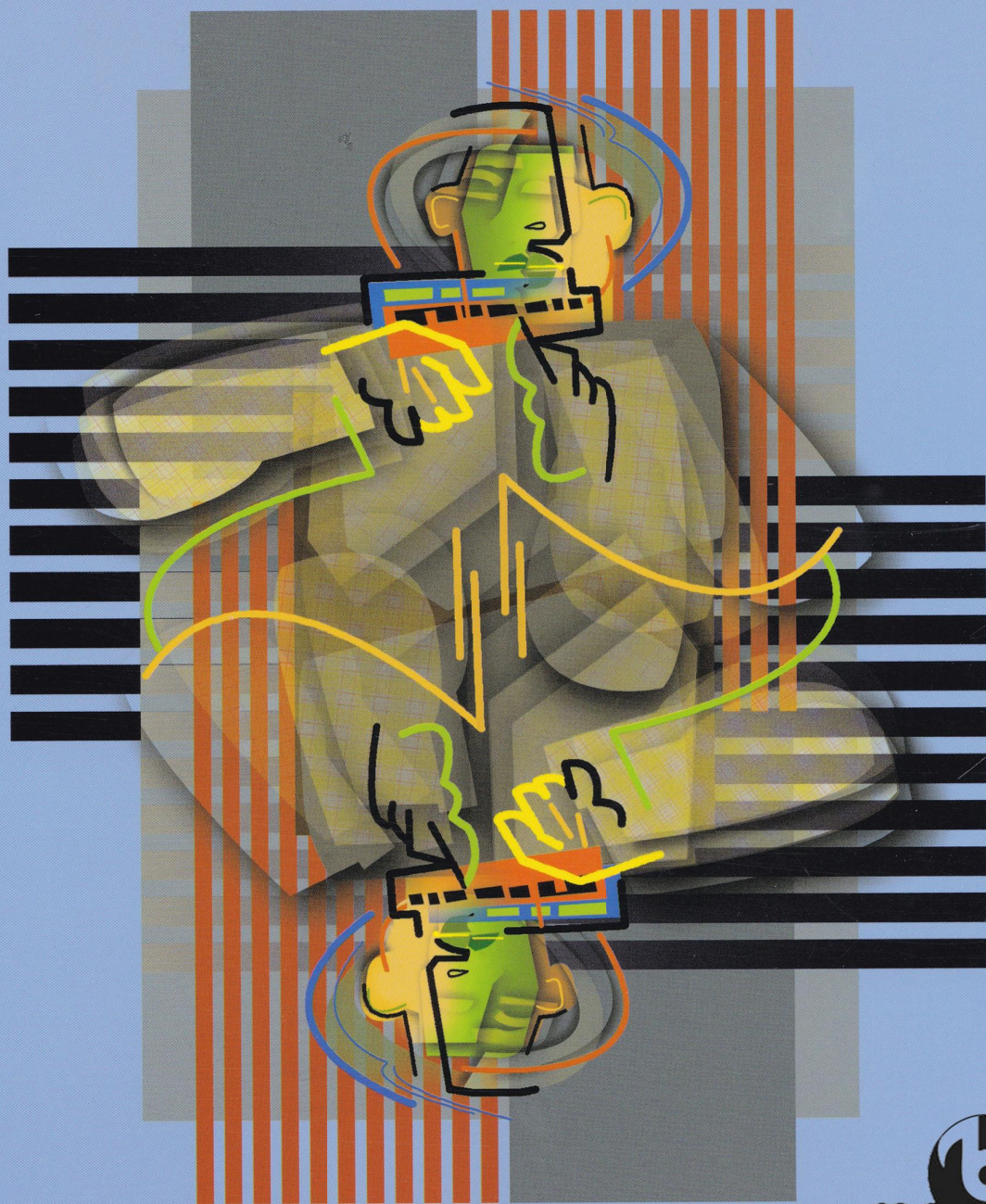

خودآموز

ساز دهنی

کتاب اول « ترمولو »

منصور پاک‌نژاد

به همراه معرفی انواع ساز دهنی‌های جهان

پتهووی
مرکز موسیقی پتهوون شیراز

سرشناسه : پاک‌نژاد، منصور، ۱۳۳۹-
عنوان و نام پدیدآور : خودآموز سازدهنی؛ (دوره جامع آموزش سازدهنی):
روش تدریس و شیوه نواختن / نوشته منصور پاک‌نژاد.
وضعیت ویراست : [ویراست ۳]
مشخصات نشر : تهران : سرود، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری : ۳ج: مصور، جدول، پارتیسیون؛ ۲۱×۲۹ س.م.
شابم : 979-0-802602-18-2
یادداشت : پشت جلد به انگلیسی :
Mansour Paknejad. How to play harmonica.
مندرجات : کتاب اول. دیاتونیک - ترمولو.
موضوع : سازدهنی -- آموزش
موضوع : موسیقی برای سازدهنی -- پارتیسیون.
رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۲ خ ۹ پ ۳/۳ ۶۸۲/۳ MT
رده‌بندی دیویی : ۷۸۹/۸۲
شماره کتابشناسی ملی : ۳۳۴۶۹۳۸

انتشارات سرود
تهران - میدان هفتم تیر - ابتدای بهار شیراز - شماره ۱۴
تلفن: ۰۴-۸۸۸۳۶۱۰۴ و ۰۲-۸۸۳۱۸۵۹۱ - ۰۰۸۸۴۰۰۳۰۹۱۰۳۰

خودآموز سازدهنی (کتاب اول) منصور پاک‌نژاد
ویرایش سرود
طرح جلد مهراڻ رشاد
نت‌نویسی، تایپ و صفحه‌آرایی سرود (زهره محقق)
نوبت چاپ سی‌ام - ۱۴۰۱
تیراژ ۲۰۰۰ نسخه
شابم: ۹۷۹-۰-۸۰۲۶۰۲-۱۸-۲-۱۸-۲
ISMN: 979-0-802602-18-2
حق چاپ و نشر برای انتشارات سرود محفوظ است.
قیمت:

فایل صوتی کتاب را از این کانال دریافت کنید
@soroodpublications

www.sorood.ir

فهرست

۳	یادداشت ناشر بر چاپ پنجم
۹	مقدمه
۱۱	سازدهنی دیاتونیک - ترمولو
۱۱	سخنی درباره روش تدریس
۱۲	آماده سازی سازدهنی برای انجام تمرینات
۱۲	ابعاد تقریبی نوارها
۱۳	طرز دست گرفتن سازدهنی
۱۴	درس اول
۱۴	قسمت عملی درس اول
۱۶	درس دوم
۱۶	چند نکته و یادآوری درباره اجرای این درس
۱۷	درس سوم
۱۷	آشنایی با پنج خط موسیقی (پنج خط حامل)
۱۹	درس چهارم
۲۰	قسمت عملی درس چهارم
۲۱	قسمت تئوری درس چهارم
۲۲	درس پنجم
۲۳	قسمت عملی درس پنجم
۲۴	درس ششم
۲۴	قسمت عملی درس ششم (مستم مستم)
۲۵	درس هفتم
۲۵	تولدت مبارک
۲۶	درس هشتم
۲۶	عزیزم سوزه
۲۷	درس نهم
۲۸	درس دهم
۲۸	ایتود شماره ۳
۲۹	درس یازدهم
۳۰	خواب های طلایی
۳۱	درس دوازدهم: نت چنگ
۳۳	بارون بارونه و میدولندز

۳۴	درس سیزدهم
۳۴	نوایی
۳۵	درس چهاردهم
۳۵	ویلن زن روی بام
۳۶	درس پانزدهم
۳۶	ملودی سمفونی نهم بتهوون
۳۷	درس شانزدهم
۳۷	کاساچوک
۳۸	درس هفدهم: کسر میزان $\frac{6}{8}$
۳۹	درس هجدهم
۳۹	شکار آهو
۴۰	درس نوزدهم
۴۱	ملودی جمعه و دایه دایه
۴۲	دزس بیستم
۴۲	لامبادا
۴۴	درس بیست و یکم
۴۵	ژیلا
۴۶	درس بیست و دوم
۴۶	تکنیک‌های مختلف برای ایجاد تنوع در صدای سازدهنی
۴۸	درس بیست و سوم
۴۸	قسمتی از موسیقی متن فیلم «خوب، بد، زشت»
۴۹	درس بیست و چهارم
۴۹	آران خوئز (مونامو)
۵۰	درس بیست و پنجم
۵۰	چهار مضراب ماهور
۵۳	درس بیست و ششم
۵۳	اتود شماره ۴
۵۴	اتود شماره ۵
۵۵	مروری بر نکات مهم تئوریک این کتاب
۵۷	ضمیمه: انواع سازدهنی
۶۰	فهرست منابع

درس اول

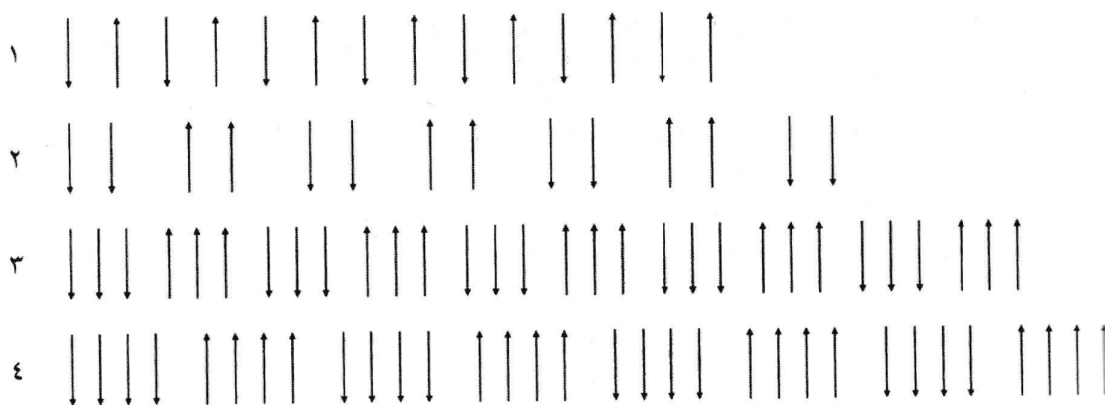
در درس‌های سوم و چهارم شما با نت خوانی آشنا می‌شوید ولی فعلاً فقط در دو درس نخست، سوراخ‌های سازدهنی را با شماره می‌شناسیم. به طوری که ملاحظه کردید تمام برچسب‌ها مقابل سوراخ‌های شماره فرد چسبیده‌اند. کلیه سوراخ‌های فرد به وسیله دمیدن هوا به داخل سازدهنی به صدا درمی‌آیند و برعکس، سوراخ‌های زوج با حالت مکش، یعنی وقتی که هوا به خارج سازدهنی جریان دارد، صدا می‌دهند.

ساختمان این نوع سازدهنی‌ها طوری است که اگر تماس ساز با لب‌های شما دقیق باشد؛ سوراخ‌های فرد در حالت مکش صدا نمی‌دهند و همچنین سوراخ‌های زوج با دمیدن هوا به صدا درنخواهند آمد. هر سوراخ در ردیف پایین با سوراخ روبه‌روی خود در ردیف بالا همصدا است.

برای نشان دادن دمیدن در ساز از این علامت ↓ و برای خارج کردن هوا از سازدهنی از این علامت ↑ استفاده می‌کنیم، (این علائم هم فقط در این درس به کار می‌روند).

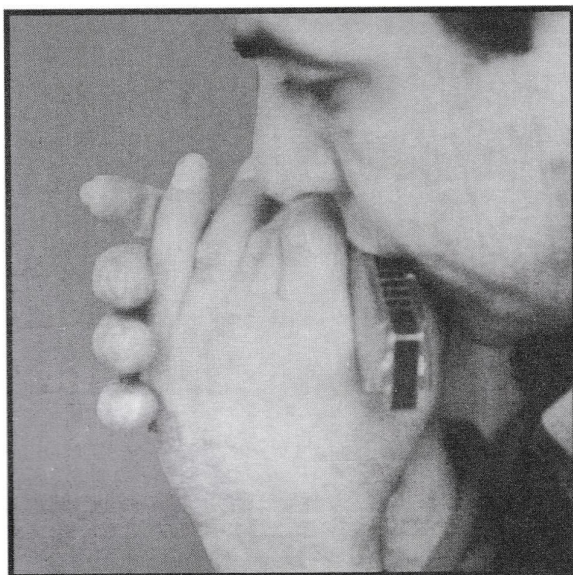
قسمت عملی درس اول

طبق علائم زیر و به همراه گوش دادن به سی‌دی تمرین را انجام دهید. تقریباً وسط سازدهنی را انتخاب کنید، به طوری که از سوراخ‌های هر دو ردیف پایین و بالا مجموعاً حدود ۸ سوراخ را مقابل دهان داشته باشید. (مثلاً سوراخ‌های ۱۰-۱۱-۱۲-۱۳ در دو ردیف)

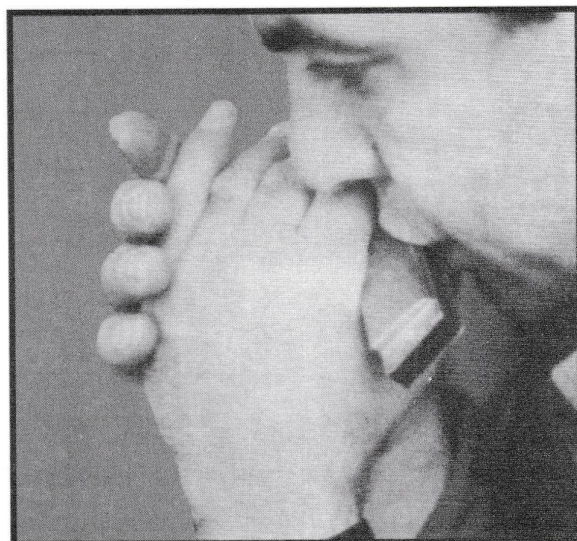

کل این چهار مرحله را یک بار به صورت کشیده و یک بار به صورت مقطع به دفعات انجام دهید. این تمرین نفس شما را برای انجام درس‌های بعدی آماده می‌کند.

یکی از تکنیک‌های مهمی که شما باید بیاموزید، مهارت دمیدن فقط در سوراخ‌های ردیف پایین است، یعنی در هر لحظه هوا فقط در یک سوراخ از سوراخ‌های پایینی جریان داشته باشد. برای انجام این کار (مطابق تصاویر زیر) باید قسمت پشت سازدهنی را کمی به طرف پایین بیاورید، به طوری که یک زاویه تقریبی ۴۵ درجه با صورت شما پیدا کند و لب بالای شما سوراخ‌های ردیف بالا را کاملاً ببندند. مراحل انجام این کار در سی دی با عنوان «تکنیک تک سوراخ و گروه سوراخ‌ها» آمده است. که در یک حالت صدای گروهی از نت‌ها به گوش می‌رسد و در حالی دیگر فقط یک نت به صدا در می‌آید.

نواختن با تک سوراخ

نواختن گروهی سوراخ‌ها

از این پس شما می‌دانید که نت‌های قطعات موسیقی در سازدهنی‌های ترمولو می‌توانند از یک ردیف و در هر لحظه یک نت، و یا از هر دو ردیف و هر لحظه ترکیبی از چند نت (که نت مرکزی آن روی پنج خط مشخص می‌شود) ایجاد شوند. با این علائم آشنا شوید:

- 0 - برای نشان دادن تک سوراخ - اجرا به صورت کشیده
- 8 - برای نشان دادن گروه سوراخ‌ها - اجرا به صورت کشیده
- 0̇ - برای نشان دادن تک سوراخ - اجرا به صورت مقطع
- 8̇ - برای نشان دادن گروهی - اجرا به صورت مقطع

عموماً نقطه بالای نت‌ها به معنای مقطع نواختن آن نت است. (در اصطلاح بین‌المللی موسیقی به مقطع نوازی "استاکاتو"، و اگر امتداد زمان اجرای یک نت تا لحظه اجرای نت بعد ادامه داشته باشد را "لگاتو" می‌گویند).
* از افکت‌های اصلی سازدهنی‌های ترمولو نواختن دو نت هم‌نام است. (شرح در درس ۲۲ ردیف ۴)

درس دوم

با به کارگیری تذکرات درس قبل تمرینات زیر را انجام دهید.

5-7-9-11-13-15	$\dot{O} + O - 1$
4-6-8-10-12-14-16	$\dot{O} + O - 2$
4-5-6-7-→16	$\dot{O} + O - 3$
4-4-5-5-6-6-→16-16	$\dot{O} + O - 4$
4-4-4-5-5-5-→16-16-16	$\dot{O} + O - 5$
$\dot{4}-\dot{4}-\dot{4}-\dot{4}-\rightarrow\dot{16}-\dot{16}-\dot{16}-16$	$O - 6$
$\dot{4}-\dot{4}-\dot{4}-\dot{4}-\rightarrow\dot{16}-\dot{16}-\dot{16}-16$	$O - 7$

چند نکته و یادآوری درباره اجرای این درس:

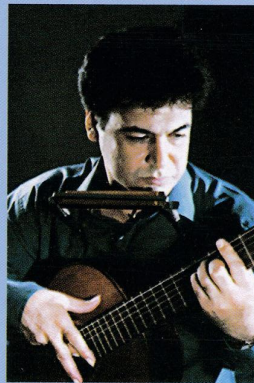
- همه قسمت‌ها تک سوراخ هستند.
 - از مورد یک تا پنج اجرای اول لگاتو و اجرای دوم استاکاتو می‌باشد.
 - فلش‌ها به معنای آن است که همان ترتیب به‌طور کامل رعایت شود.
 - در قسمت‌های ششم و هفتم به نقطه‌های بالای شماره‌ها توجه شود.
 - دقت کنید تداخل صدا وجود نداشته باشد و در هر لحظه فقط یک نت به صدا درآید.
- در دفعات اول کمی تداخل صدا قابل چشم‌پوشی است. بعضی از هنرجویان در دو سه جلسه اول برای ایجاد صدا به صورت تک سوراخ با کمی مشکل و تردید روبه‌رو می‌شوند. هیچ‌کس نباید توقع داشته باشد که در همان دفعه اول به راحتی این کار را انجام دهد، چون به هر حال شما با انجام یک کار جدید مواجه هستید. ولی حتی یک نفر هم نبوده که نتواند به این مشکل چیره شود.
- استفاده از برچسب‌ها برای یافتن نت خاصی که در نظر دارید و میزان عضلانی کردن لب‌ها و زاویه سازدهنی از مواردی هستند که در این امر دخالت دارند.
- این درس مهارت شما را در نواختن نت‌ها به صورت تک سوراخ بالا می‌برد و همچنین لب پایینی شما را با برچسب‌ها برای پیدا کردن صداهایی که مورد نیاز است، آشنا می‌کند.

HOW TO PLAY

HARMONICA

Book 1 « Tremolo »

MANSOUR PAKNEJAD

منصور پاک‌نژاد در سال ۱۳۳۹ در اصفهان متولد شد. از نوجوانی نوازندگی را با سازهای کلاویه‌ای و سازدهنی شروع کرد. در سال ۱۳۵۹ مقدمات نواختن گیتار را نزد مهندس بهمن نوائی فراگرفت و پس از آن مراحل تکمیلی را به مدت ۲ سال زیر نظر آقای داریوش افراسیابی گذراند. در خلال همین سال‌ها دوره‌های کوتاهی را نیز به فراگیری نوازندگی سنتور و کلارینت پرداخت.

در سال ۱۳۶۶ با استاد پرویز منصوری آشنا شد و بنا به گفته‌ی خودش «تماس و بهره‌گیری از راهنمایی‌های ایشان در غنی‌سازی دانش تئوریک و بالا بردن درک موسیقایی او بسیار مؤثر بوده است».

از آن به بعد مطالعه و تلاش بی‌وقفه وی برای کسب تجربیات فردی، الهام‌گرفتن از متد تدریس سازهای مختلف و انتقال آن به سازدهنی و نیز ملاقات با اساتید موسیقی در داخل و خارج از ایران عواملی بوده‌اند که به گسترش دانسته‌های وی در زمینه سازدهنی و همچنین گیتار کمک قابل توجه‌ای کرده‌اند. نامبرده تحصیلات دانشگاهی را در رشته‌ی زبان انگلیسی گذرانده و به شعر و ادبیات و عکاسی و نقاشی نیز علاقه داشته و آثاری نیز در این زمینه‌ها دارد ولی آهنگ‌سازی و نوآوری در نواختن گیتار و سازدهنی بیشترین جاذبه را برایش دارد. وی نهایت تلاش خود را برای پیش‌برد تکنیک و معرفی سازدهنی بکار گرفته است و در حال حاضر ضمن تدریس گیتار و سازدهنی و تنظیم قطعات موسیقی برای این دو ساز که از فعالیت‌های اصلی او به شمار می‌آیند به کار تحقیق در شیوه‌ی اجرا و آموزش انواع سازدهنی مشغول است که حاصل آن ۴ جلد کتاب «روش جامع آموزش سازدهنی» همراه با سی‌دی آنها می‌باشد. با آرزوی توفیق هر چه بیشتر برای او.

بتهوون
مرکز موسیقی بتهوون شیراز

ISMN: 979-0-802602-18-2

9 790802 602182

انتشارات بتهوون